

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek.
Zápolya-utca 1-ső szám
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap.
vasár- és ünnepnapok kivételével.

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
élfévre	6 „
Negyedévre	3 „
egy órára	1 „
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Plitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276 sz.,
L. V. az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

A keletről.

Nagy-Becskerek, június 24.

Ritkán van szükség arra, hogy a keleti politikával foglalkozzunk. Kálnoky gr. politikája oly fényes sikerű, hogy megnyugodhat mindenki a kelet jövője felett.

Érdekes jelenség Bulgáriában az, hogy ott új lap indul meg, mely a „Szvobodno Szlovo“ (Szabad Szó) címet viseli, s mely az ellenzék szolgálatában fog állani. Radoszlavov, Nacsevics, Toncsev állanak élén, s a lap — mondják — kérelmetlenül fogja üldözni majd a miniszterelnököt.

Nemsokára jelenik meg az első szám s a közönség már annak tartalmáról is értesítve van.

A fejedelemhez intézendő kérelem ez, melyben utalni fognak a jelenlegi párt-politika türethetlenségére, utalni fognak a politika esetleges rossz következményeire; kérni fogják a fejedelmet, hasson oda, hogy az uralkodása alatt elért vívmányok ennek a politikának a folytatásával veszélybe ne kerüljenek. A fejedelem egészen a bolgár nemzeté, szétszakíthatatlan kötelék fűzi a nemzetet fejedelméhez, nincs mitől tartania. A nemzet hűsége megingathatlan.

Radoszlavov mindenesetre egyike azoknak a politikusoknak, kik népszerűségnek örvendenek és a kik a népszerűséget csak ugyan megérdemlik, de ezzel még nem állítjuk azt, hogy a mozgalom sikerrel fog jární, még csak a mozgalom alkalomszerűségét sem bizonyíthatjuk. A bolgár ügyek vezetése a jelenlegi körülmények között jó kézben van.

Bulgáriában óriási feltűnést keltett a szerbek tüntetése a bolgár fejedelem ellen. Ugy mondják, hogy ebben Pasicsnak nagy része van. A „Szvoboda“ a méltatlankodásnak kifejezést adott.

„Vajjon segít ez a lépés a javíthatlan pénzügyeken? Kérde a „Szvoboda“. Vajjon megakadályozhatja így a bolgár ügyek fejlődését? Soha. Nem szabad elfeledniök, hogy a bolgár fejedelem országának tényleges ura, hogy ő neki vannak alárendelve Bulgária hivatalos közegei, a kik az ő nevében működnek. Különben már az illem is úgy hozta volna magával, hogy tiszteletüket nyilvánítsák oly fejedelem előtt, ki születésénél, a nagy hatalmak udvaraival való összeköttetésénél fogva, hasonlíthatatlanul magasabbra áll az Obrenovicsok dinasztiájánál, kik bizony semmiben sem különböznek a karnobatoktól, a kik a medvék és más vadállatok szelidítésével foglalkoznak. Mi nem veszünk azzal semmit, ha a szerbek úgy néznek rák, akár csak az oroszok; ez azonban azt mutatja, hogy önérdékeikkel sincsenek tisztában. Nekünk nincs szükségünk arra, hogy a szerbek a fejedelemmel szemben tisztelettel viselkedjenek; de hát magaviseletük a vadnál vadabb, különösen most, mikor az egész nemzet tinnepelt és mikor a nagy hatalmak is megtették a szükségset. A mi fejedelmünk uralkodni fog a szerb elismerés és barátság nélkül is, de Szerbia meg sem fog mozczanhatni, ha folytatja eddigi magaviseletét. Ha ez a politikájuk haragon alapul, melyet az 1885. vereség miatt éreznek, ugy ez butaság; mert rablótámadásukkal ők maguk keresték ezt a vereséget.“

Belgrádban érdekes ülése volt a skupstinának. Veszelinovics képviselő, támogatva a képviselőház legtekintélyesebb tagjai által azt követelte, hogy a volt régensek vád alá helyeztessenek. Utána Gersics Gliga államtanácsos tartott egy sikerült beszédet, melyben kíméletlen támadást intézett a régensek ellen, de azok vád alá helyezését nem kívánta.

A skupstina ily értelemben határozott, s elfogadta a válaszfeliratot.

Majd Dokics miniszterelnök a jelenlevők tetszése közt fejtette ki programját. E szerint az összes államokkal, különösen Ausztria Magyarországgal békében akarnak élni és főtörekvésük lesz az ország gazdasági fejlődését elősegíteni. Helyre fogják állítani az állami egyensúlyt és olcsó hitelről gondoskodnak a földművelők részére. A hivatalnokok sorsáról is gondoskodni fog.

Szép program ez, melyet ha Dokics miniszterelnök hiven betart, biztosíthatja magának népe rokonszenvét.

Nyitra új püspöke. Bende Imre nyitrai püspök beiktatása — mint már említettük — nagy ünnepélyességek közt történt meg. A nyitraiak rokonszenvesen fogadták az új püspököt és rokonszenvük csak növekedett, mikor megismerték annak barátságos gögnélküli modorát, a melylyel éppen ellenkezője elődjének. Rendkívül jó hatást tett az is, hogy Bende a valláskülömbőséget nem ismerő szeretetnek többször is kifejezést adott.

A jó barátok. Zágrábból jelentik, hogy Starcevic és Strossmayer kibékülése csakugyan megtörtént. Az első lépést a gyakovári püspök tette meg azzal, hogy meglátogatta Starcevicet, Krapina Tepliczben, a hol most tartózkodik. Az értekezlet fél óráig tartott. Starcevic viszonzta a püspök látogatását. Raeski kanonok, a ki Strossmayerrel együtt ment Krapina-Tepliczbe, rögtön megtáviratozta a zágrábi ide való ellenzéki lapoknak a kibékülés megtörténtét, a melyet azok úgy tüntetnek föl, mint szenzációs eseményt, a horvát politikában.

Az angol alsóházról. Az alsóház tegnapi ülésén Gladstone kijelentette, hogy a homerule-bill pénzügyi szakaszait kevesbiteni és egyszerűsíteni fogják. Ehhez képest a pénzügyi szakaszokat következőképen alakították á: Először: A pénzügyi rendezkedés hat évre fog szólni. Ez idő alatt az ir törvényhozás nem lesz jogosítva, a mostani adót kezelni és emelni. Másodsor:

— Közele elhunyas miatt több, mint bizonyos.

— Az elnök beteg?
— Nem mondható, de megrendült egészségnek örvend. A borivás okszerűtlenségét sinyli.

— Sokat iszik?
— Inkább gyakran, de sokat.

Egy idő óta Jobbadán a szokottnál tovább várakoztatott a kapu előtt. Múskor se siet a nyitással, de sohse szóltam neki, mert tudom, hogy fáj neki a kapunyitás. Az utóbbi időben azonban Jobbadán vasuti vonatnak kezdte magát érezni s csak a harmadik csengetésre indult el. Egyszer aztán megszólítottam:

— Jobbadán ur, nagyon sokáig várat magára. Hogy lehet olyan mélyen aludni?

— Jobbadán végignézett, s felelt:
— Alvás a töke öröme.

— Hát maga nem alszik?
— Jelenleg keveset. Éjjel soha.

— Hát mit csinál?
— Fejtörést folytatok.

— Valami baja van?
— Nincs, de lesz.

— Váltója jár le?
— Mellékes gond. Más bántalmaz.

— Mi az?
— Mondani nem lehet. Mutatni igen. Holnap bátor leszek.

Másnap beállít hozzám, s oda ad egy táviratot.

A táviratot a háziur küldte furdöről. Rövid, de megdöbbentő volt:

Jobbadán! Készüljön fel az utra. Pár nap mulva indulunk Amerikába, a chikágói kiállítás megtekintésére. Perthey.

Jobbadán feszült figyelemmel leste vonásait. Nem árultam el meglepetésemet.

— Nos, hát felkészült?
— A kezdetlegem tul vagyok.

A „TORONTÁL“ TÁRCZÁJA.

Jobbadán Mihály Amerikában.*)

Igaz történet több folytatásban.

Írta: Sipulusz.

ELSŐ FEJLÉZET.

A háziur távirata.

Jobbadán Mihályt felesleges bemutatnom. Önök mindnyájan ösmernek egy-két házmeztert s minden házmeztertben van egy-két vonás az én Jobbadánomból. Ha az alak mégis ismeretlennek tetszik önök előtt, csupán annak tulajdonítják, hogy a házmezterek kizárólag éjjel nyitnak kaput és éjjel minden házmeztert fekete. Vagyis a jellemző vonásai nem ismerhetők fel. Hogy én Jobbadánban hamarabb fölfedeztem a jellemző tulajdonságokat, mint mások, ezt annak köszönhetem, hogy hajnalban szoktam haza jární. S hajnalban nem minden házmeztert fekete.

Nemely ember, ha dühbe jön, vagy ha be van csipve, mutatja magát igazi mivoltában. A házmeztert csak a kapunyitások lehet igazi mivoltában felösmerni. Így én Jobbadánt egészen lelke mélyéig kitanulmányozhattam.

Jobbadán Mihály alelnöke a Hunyadi János asztaltársaságnak, mely azonban se hadi erényeket nem ápol, se keserűvizet nem iszik s így a Hunyadi névhez semmi joga sincs. De hát ezt eddig senkise firtatta, én se firtatom. Sokkal nagyobb dolgoknak nincs joga sokkal nagyobb dolgokhoz (mint pl. Angliának Indiához) s ezt se feszegeti senki.

*) Ezt a tárczát a „Budapesti Hirlap“ szivességéből e lappal egyidejűleg közöljük. Első közleménye ez egy tárczasorozatnak, mely a „Budapesti Hirlap“-ban Sipulusz tollából megindul s Jobbadán chikágói kalandjait beszéli el. E Jobbadán-tárczákat a lap mindig szombaton fogja közölni.

Jobbadán Mihály ama házmezterek közé tartozik, akik lemondásnak és áldozatnak tekintik azt, hogy ők házmezterek. Az ilyenektől a kapunyitás kegy és leereszkedés, melyet bizonyos fájó mosolylyal, az elnyomottak, a pályatévészettek fájó mosolylyával teljesítenek. Sokáig tündöttem azon, hogy Jobbadán mely hivatásról mondott le, midőn a házmezterség rögtelen ösvényére lépett. Nem sikerült megtudnom. De képzeljék el Napoleont, aki a harmincz éves háborut hallja maga körül tombolni, ő pedig kénytelen posztót mérni, tesszem azt, a lipcsei szabómestereknek. Ilyen volt Jobbadán Mihály.

Hunyadi János demokratikus irányu asztaltársaság volt s Jobbadán ott igen erélyesen szokott föllépni a mágnások, a papok, a zsidók, szóval mindazok ellen, a kiknek házuk s a mi fontosabb, kapujuk van, melyet szegény embereknek nyitogatni kell. Gyakran kifejtette, hogy a zárt kapu a rabszolgaság jelképe, mert mindenütt, a hol rabok vannak, egy egész csomó kapunak bezárva kell lenni. Enélkül rabok nem képzelhetők. A házmeztert tehát a szabadságot képviseli, mert hivatásszerűleg nyitogatja a zárt kapukat. A kapunyitást óvatosan elkerülte, mert nem volt népszerű tárgy mindazon hunyadijánosok előtt, akik nem voltak házmezterek.

Jobbadán olvasott ember volt. Az ujságot mindig végigböngészte s könyveket is szorgalmasan bujt. A könyvekben nem annyira az értelmet, mint inkább a szép kifejezéseket kereste s a mi neki megtetszett, azt megfigyelte és használta.

Mikor alelnökké választották, gratuláltam neki, mire ő így felelt:

— Érdem előzi a méltóságot.

— És miféle érdem? Kérdem, a ki igen jól ismertem az ő nyelvét.

— Szónoklat és intelligencia.

— És akkor miért nem tették meg mindjárt elnöknek?

Irland jogosítva lesz, hogy a maga részére új adókat hozzon be. Harmadszor: Irlandnak be kell szolgáltatnia a birodalmi pénztárba megállapított jövedelmeinek egy harmadát s ezenkívül azoknak az adóknak a jövedelmét, amelyeket a birodalmi parlamentnek hadi vagy különös védelmi célokra jogában lesz kiróni. Hat év múlva a pénzügyi rendelkezést revideálni fogják. Irland, a vámok és fogyasztási adók kivételével, a maga adóit maga fogja behajtani és kezelni. John Redmond kijelentette, hogy ő a tervet, hogy Irlandot hat évre megfoszszák az adók behajtásától, kezelésétől és ellenőrzésétől, mint igazságtalant és Irlandra nézve lealázót, ellenezni fogja.

HIREK.

— **Adókövető bizottság.** A III. oszt. adókövető bizottság dr. Kiss János elnöke alatt szakadatlan buzgalommal folytatja működését és az eddigiek után itélve a hó végéig feladatának meg fog felelni. A bizottság oly humánus, hogy reklamációk csak ritka esetben fordulnak elő.

— **Időjárás.** Tikasztó meleg van. Égető sugarakat szór a nap. A szelid kék égen bárnyfelhők usznak, vajh ki tudja, hogy nem-e lesz a kánikulai melegnek eső a folytatása.

— **Nagybeccserek képviselőtestülete** a hó 27-én délután 3 órakor tartja rendes havi közgyűlését.

— **Német színház.** A nagyszabeni német társulat ma szombaton kezdi meg működését városunkban. A 6 előadásra tervezett vendéjátéka a „Die Kosaken” című bohózzattal veszi kezdetét.

— **Az aszfaltírozás érdekében.** Ugy vagyunk értesülve, hogy a jövő kedden tartandó városi közgyűlés — a hangulat után itélve — el fogja határozni, hogy azon házak előtt is, melyeknek járdája még eddig nem vonatott be aszfalttal, ilyen burkolattal láttassanak el.

— **Sportkedvelő miniszter.** Gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter, ki a testedző-sport iránt rendkívül módon érdeklődik és a kinek az ifjuság testi nevelése egyik programponjtát képezi, mint értesülünk, a július 2-án Szegeden tartandó regatta-versenyen meg fog jelenni. A versenyek rendezősége, ismerve a miniszter érdeklődését, meghívta őt a versenyekre s most olyatén értesítést nyert, hogy ez alkalommal a miniszter és Berzeviczy államtitkár is lejönnek Szegedre, hacsak valami váratlan akadály ebben meg nem akadályozza.

— **Kerti mulatság.** A nagybeccsereki könyvnyomdások önkepző-osztálya f. évi július 1-én (szombaton) a kaszinó kertben kerti mulatságot rendez a következő érdekes műsorral: I. „Pepi tánt”, férfiak Genée től. II. „Unser Johann”. Vigjáték 1 felvonásban Rénomtól. Személyek: Schönborn Herz Gyula ur. Eleonore, seine Frau Derler Erzsike kisasszony. Viktor, Offizier Ludvig Gusztáv ur. Elise, Stubenmädchen Mohler Erzsike kisasszony. Johann, Bedienter Pokorny János ur. III. „A virágnak

— Mennyiben.
— Két pipám tisztázva van, tiz pakli dohány együtt. Ném esernyöm megvarrását végig esközölte. Komótsipkám bojttja felvarrva...
Itt megakadt.

— Jobbadán ur, ez nem elég, — mondtam neki igen komolyan.

— Nincs tudomásom a többlétről.
— Vagyis nem tudja, mi kéne még egy amerikai utra?

— Zajos helyeslés, — felelt Jobbadán, ami annyit tett, hogy fején találtam a szöveget.
— Osmeri Amerikát, vagyis hallott már róla valamit — kezdém az examinálást.

— Nem vagyok oda járványos s ezért tulnyomó bennem a Merikára vonatkozólag az ismeretek távolléte.

— De azt tudja, hogy az egy egészen más világrém?

— Tudom.
— Hogy roppant messze van?
— A tekintetes ur kilépésétől függ.
— En nem léptem ki, Jobbadán ur, de vannak sokan, a kik ott jártak.

Jobbadán arca hirtelen kiderült, s bátrabban nézett a szemembe.

— Ugy van! — monda, — Kolumbás Kristóf. Olvasmányok utján észleltem.

— Helyes, igaza van, Jobbadán ur. Ha Kolumbás történetét tudja, azt is tudja, hogy sokáig kell tengeren utazni, míg odaér?

— Viz nem baj. Úszás segít.

— Igaz, igaz. (Minek ijesztgessem, mikor a Kolumbustól úgy megjött a bátorsága? Ugy fogta fel Kolumbust, mintha az neki egy amerikai ismerőse volna, a ki ott várja a parton.)

Elővettem a földgömböt s megmutattam neki, hogy a lilium-utczából hogy lehet Amerikába jutni.

— Furfangos elme munkája — jegyzé meg Mihály gazda a gömbura — de a Merika távolléte nincs messzebb három arasztnál.

megtiltani...”, férfiak. IV. „Ein stilles Stündchen”, Előadja: Undy Domonkos ur. V. Tánccz. Belépti díj személyenkint 60 kr., családjegy (3 személyre) 1 ftt 40 kr. Kezdeté 8 órakor.

— **Iskolai vizsga.** Nagytörákról írják lapunknak, hogy a községi iskolai zárvizsga a hó 17-én tartatott meg. Öröm volt tapasztalni, hogy egy az ottani román valamint némétajku gyermekek a legtisztább kiejtéssel adták a magyar feleleteket. Tullics György szolgabíró a vizsgán megjelenvén, egy a szabatos magyar feleletek, valamint a hévvel énekelő szép magyar dalok hatása alatt a teljes meglepődés kifejezésével távozott. A helység román polgárai is szép számban voltak a vizsgán képviselve, ez által is mintegy tüntetni s rokonszenvvel akarta kifejezni a községi magyar iskola és annak közkedveltségű tanítója iránt.

— **Meghívó.** A kis-zombori gazdasági olvasókör folyó évi június hó 29-én Z. Rónay Emil ur erdejében, kedvezőtlen idő esetén a kör helyiségeiben csikodijazzással, helyi érdekű iparkiallítás, népünnepély és versenyen egybekötött jótékonycélu táncmulatságot rendez, mely délután 2 órakor veszi kezdetét. Az indulás a kör helyiségéből zászló alatt zeneszó mellett történik. A belépti díj 40 kr. A kiállítandó iparczikkek a helyszínen megvehetők.

— **Vukovich Aranka** k. a. városunk ismert műkedvelője, a ki jelenleg Budapesten nyer képeztetést a színészeti gyakorló iskolában és Schweida Rezső ének-mester tanítványa, közelebb igen szép sikert aratott az intézet vizsgálatán. A „Szenes leány, szenes leány” című operetben Teréz, a szenes leányt játszotta s ez alkalommal egy szép játéka, valamint üde, csengő hangja és feltűnő szép színpadi megjelenése a nagyszámú néző közönségre rendkívül kedvező benyomást tettek, úgy hogy mesterei fényes jövőt jósolnak tehetségeinek.

— **Az állami polgári iskola** f. évi évről-vizsgái június 26-án és 27-én, a községi elemi iskolai épület I. emeleti nagy termében fognak megtartatni. A vizsgák reggel 8 órakor kezdődnek. Ugyanezen időben és helyen leend az intézet rajzkiallítása is. Az érdeklődő szülőket s az oktatásügy barátait tisztelettel meghívja az iskola igazgatósága.

— **Jubiláló tanár.** A nagyikindai gimnázium volt igazgatója és jelenleg is kedvelt tanára Domokos Jenő, ki városunkban is működött, közelebb tölti be tanári szolgálatának 30 ik évét. Tanártársai ez alkalommal tiszteletére a hó 29-én társas vacsorát rendeznek a nagyikindai Kada-fele vendéglő termében.

— **Műkedvelői előadás.** Az izr. hitközség Beodrán folyó hó 29-én az ottani Zsabetits-fele vendéglő helyiségében templomuk alapja javára műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Előadásra kerül a „Bál után” cz. vig monolog, Szécsi Ferencztől és „Hármas szövegesség”, vigjáték 1 felvonásban Torkos Lászlótól.

— **A szerelem.** Sápadt, beesett arca vézna leányka áll a kapitány előtt, szinte szánalom rá tekinteni. Valahonnan messziről való, de folyton itt kóborol. Számtalan-szor volt már kiutasítva, de újra visszatér. A kapitány nyájas arca szigorúvá változik, mikor vele beszél.

— Azért megtart két-három hónapig, a mig kigyelmetek megjárják és megnézik.

— Két-három hónap? Nagyon huzamos. Ném bánata erős lesz.

S Jobbadán elszontyolodott. A mi már napok óta gyötörte, ismét erőt vett rajta: valami homályos sejtélem, hogy ez az utazás sok kellemetlenséget és veszedelmet fog rá hozni. Nőt, hunyadiakat, alelnökséget, tekintélyt, pozíciót: mindent itt kellett hagyni, s fölmászni arra az ördögös földgolyóbisra.

Leirtam neki, hogy mit vigyen magával s ő eltávozott. Másnap láttam, hogy kifordított Ferencz József-kabátban söpri az udvart. Jobbadán ugyanis, mióta alelnök lett, sohse mutatta magát ingujiban, sőt annyira ünneplés lett, hogy csak Ferencz József-kabátban lépett a nyilvánosság elé. De most jónak látta kifordítani; spórolt vele az amerikai utra.

Ugyanez nap beállított hozzám Jobbadán és könyveket kért a Merikáról. Ránéztem s szólék:

— Jobbadán, maga sirt. Egy könyvet látok még a bal szemé csücskében.

— Meghatottság gyümölcse.

— Meg van hatva?

— Meg. Rátabcuszás elsejétől.

— Maga bucsuzik valakitől rátákra?

— Némjtől.

— Miért nem az utolsó napon egyszerre?

— Ném szívgyengesége, melyet az orvosok gyógyászati bizonylattal konstataáltak. Egyszerre nem bírni ki, megrepedne a szivburok kamarája, billentyűstől — mint a doktor mondá Ma törlesztetem az első bucsurészletet.

— S a neje sirt?

— Kezdet, ekkor befejeztem a jelenetet. Könyvem azután támadt.

Férfi nem árulja el magát.
Jobbadán megrakodott a könyvekkel s eltávozott.

— Hát itt vagy már megint?

— Itt.

— Nem eleget büntettünk már meg?

— De.

— Nem eleget mentél zsuppon baza?

— De.

— Hát mért jössz vissza?

A tizennégy éves sápadt leány arca kigyul, a szemei csillogni kezdenek s vadul, szinte rekedtes hangon mondja:

— Itt lakik a szeretőm!

— **Vitrioldráma.** Todor Pável iktári lakos megunta törvényes feleségét, Szolomiát s tőle elválva egy Pojan Mária nevű nővel élt vadházasságban. Az asszony e hűtlenség miatt boszút esküdött és boszutervét rettentő módon vitte ki. Szerdán este megleste urát és leöntötte arcát vitriollal. A szerencsétlenül járt férj élet és halál között lebeg, de ha fel is gyógyul, szeme világát örökre elvesztette. A boszulló asszonyt ellopták.

— **Nem tudnak megélni.** Nagytörádról írják, hogy Váncsod, Bojt, Nagykereki, Kisszántó, Mezőkeresztes, Nagyszántó biharmegyei községekből százhatvanegy magyar református család akar a súlyos közterhek és nehéz megélhetési viszonyok miatt kitelepülni Torontál-megye északi részébe. Az iparosok, zsellérek, gazdálkodók községet akarnak alapítani. Erre földet kérnek Bethlen minisztertől husz évi törlesztésre. Az első kérvényt ma küldték el a miniszternek.

— **Rémes esemény** történt tegnap este Szegeden a Szuha-féle házban. Az emeletes ház földszintjének egyik utczai szobájában felszik ravatalon a család halottja, a tegnap elhunyt Szuha Eleonora. Ebben a szobában támadt a tűz s a szerencsétlenség, bár idején meglátták s elejét vették a nagyobb veszélynek, mélyen le-sújtotta a gyászolókat. A szoba közepén fekvűt érczkoporsóban a halott a gyászszal bevont ravatalon. A család tagjai esti kilencz óra után hagyták oda az elhunyt rokon halottas termét s ezután két virrasztó asszony maradt az előszobában. A teremben egy gyertyát hagytak égve a ravatal fejenél s innen támadt a tűz. Lehet, hogy a ravatal díszítése, vagy a koporsóról lecsüngő koszoru gyulladt meg először, vagy esetleg a közeli ablakok függönyei. Oly gyorsan kapott lángba a sok könnyen égő anyag között, hogy az első szobában még észre sem vették, mikor kívül az utcán járókelők meglátták a felcsapó lángokat az ablakon keresztül, kívülről mentek be emberek azzal a szóval, hogy tűz van, s erre a házbeliek oly gyorsan a mint lehetőséges volt, eloltották a tüzet. Az ablakfüggönyök, roletták, az oldaltálló letakart zongora, a ravatal felső része elégett ekkora, sőt az érczkoporsó fejtől való részének egy kis darabja is megsínylette a lángokat. Szerencsére sikerült hamar eloltani a tüzet, amely gyorsan harapózott s terjedt szét a könnyen gyuló dolgokkal teli szobában. Így aztán nagyobb baj nem történt. A tűzhöz kivonult mindkét tűzoltóság is, de akkor már dolguk nem akadt. Az érczkoporsó egy részének megrongálódása következtében a család a kedves halott hült tetemét még az éj folyamán másik koporsóba helyezte át.

— **Egy örült öngyilkossága.** Wittmann János eleki birtokosnak a lökösházi határban levő tanyáján volt egy Mészár István nevű tanyás, akin már régebben vették észre az elmezavar egyes tüneteit. Ez a szerencsétlen ember szerdán a kora délutáni órákban öngyilkossági szándék-ból felmetszette a hasát. Az üregen beleit kivonszolta és elmetszette, úgy, hogy az orvosi jelenés szerint ezek dézásában őriztetnek, s az ember még életben van. Tettét elmezavarban követte el.

— **Magyar királyi államvasut.** F. évi július hó 1-étől a maros-ludas-besztercei h. érd. vasuton I. osztályu kocsi fognak forgalomba helyezettetni; egyidejűleg ezen h. é. vasuton jelzett naptól kezdve új személydijszabás lép érvénybe, melynek egyes példányai 10 krért a m. kir. államvasutak díjzabási osztályában megvehetők. Az igazgatóság.

Irodalom és művészet.

* Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből (szerk. Beöthy Zsolt), mely a tartalom és illusztrációk egyre fokozódó gazdagságával minden két hétben pontosan megjelenik, ezuttal már a 7-ik füzét hagyta el a sajtót. Ebben Szilády Áron folytatja az előbbi füzetben megkezdett értekezését a XVI. sz. lyrai költészetéről; Kardos Albert külön czikkben foglalkozik Balassi Bálintnak e kor legkiválóbb lyrikusának kalandos életével s költészetének fejtegetésével; Badics Ferencz a XVI. századi elbeszélő költészetéről ír; bevezetőleg kimutatja a virágzásra ható okokat, szól a lantosokról és hegedűsökről, majd külön csoportokban a bibliai elbeszélésekről (Farkas András, Sztárai Mihály stb.), a történeti énekköltésről (itt Tinódinak jut a főhely), a magyar mondákról (részletesen a Toldi mondáról, Szilágyi és Hajmási történetéről) s végül megkezd

a regényes vagy széphistóriák fejtegetését. E tudományos alapon, de a nagyközönség által is élvezhetően írt cikkeiben élénken rajzolódik élénk a mozgalmas század egész irodalmi élete. Különösen tanulságossá tezik e szemléletet a nagy gondtal és izléssel összeválogatott illusztrációk: Heltai „Zsoltárkönyvének” s Balassi első (s egykoru kiadásban egyedüli) művének, a szülei vizsgálatára fordított „Beteg lelkeknek” két-két kis lapja, továbbá „Esztergom” vára és a sztambuli „Hétorony,” amaz Balassi harcáról, em z annyi jó hazafi keserves rabságáról emlékezetes; érdekes egy XVI. sz. lantosnak képe is; mutatványok vannak továbbá Tinódi „Egervárából” (az eredeti hangjegyekkel és Bartalus átírásában) a „Hadnagyok tanúsága” egykoru másolatban; Ilosvai „Tholdijának” czimlapja a legrégebbi fennmaradt kiadásban (lovas párviadal) stb. Külön műmelleklettül a „Képes Krónikának” 5-ik lapja van a fűzethez csatolva. E lap, mely az iniciáléban Hunor és Magor szarvasvadászatát ábrázolja, tizenhatsz színben adja az eredetinek hasonmását, s míg amaz a középkori miniatűr-festésnek, a másolat a nyomdai technikának valódi remeke. A fedőlapon megvan a latin szöveg magyar fordítása s így tartalmilag is érdekes. Bár az ily reprodukció rendkívül költséges, az Athenaeum mint kiadó, a későbbi fűzetekhez még több nagydíszű mellékletet készül adni, ezzel viszonzván a közönségnek azt az áldozatkészségét, melylyel e hézagpótló vállalatot már eddig is oly kitüntetőleg felkarolta. A képes irodalomtörténet cz. 20 fűzetben adatik ki és minden könyvkereskedésben kapható. Egy-egy fűzet ára 40 kr. Előfűzetés 10—10 fűzetre legcélszerűbben a kiadóhoz (Athenaeum Könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferenczyk-Tere 3.) küldhető.

* Jókai Mór képes diszkiadásának nyolczadik füzeté most hagyta el a sajtót. Ezen füzet, mely a Magyar Nábob folytatását tartalmazza, a szövegképeken kívül ismét egy színes aquarell képet is tartalmaz. Az eddigi 8 fűzetben már 4 ily aquarellt nyújtott a kiadó s a következő fűzetekben további 4 színes aquarellkép várható. A képek a diszkrét színezés, művészi felfogás és tökéletes reprodukció remekeinek mondhatók. A Magyar Nábob ezen diszkiadása 17—18 fűzetben Jókai Mór jubileumára teljesen elkészül s az ünnepségnek egyik legszebb emléket fogja képezni. Egy-egy füzet ára 40 kr. Kapható minden könyvkereskedésben.

Táviratok.

Eötvös itthon.

Budapest, június 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Eötvös Károly és Károlyi Gábor gr. tegnap este hazaértek. Nem hoztak olyan eredményt, a minőt reméltek. Kossuth ugyan biztatta őket, hogy térjenek vissza a függetlenségi pártba, de kijelentette előttük, hogy a maga részéről Polónyit nem tartja klerikálisnak.

A fővárosban ma az a hír volt elterjedve, hogy a szétszakadt függetlenségi pártiak n.a. este barátságos értekezletre jönnek össze, a melynek célja a kibékülés létrejötte. Eötvös állítólag Kossuthról úgy nyilatkozott, hogy azt szeretné, hogy ha mindkét párt 3—3 tagot küldene, a kik Kossuth előtt megvitassák a helyzetet és megvitassák a kibékülés módosait. Kossuth — úgy mondják — azt felelte, hogy az egész függetlenségi párt tömörüljön és járjon el liberálisan az egyházpolitikai kérdésben.

A pozsonyi főtrafikos.

Budapest, június 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hentaller Lajos országgyűlési képviselő nyílt levelet szándékozik közzétenni Wekerle miniszterelnökhöz, melyben tudomására hozza, hogy a szabadságharc leveretése után ugyanaz a Tsida János, a ki most oly meggyalázó módon nyilatkozott a magyarokról, a kéme-kedésre is képes volt. Feljelenítette ugyanis Haynaunál Rózga Pál ág. hitv. evang. lelkézt, hogy az a szabadságharcban a magyarokkal együtt harcolt, amiért Rózgát kivégezték. Tsida különböző szolgálatai jutalmául az abszolút kormány megette őt Pozsony főtrafikosának és Hentaller most nyílt levélben azt kérdi Wekerlétől, hogy fog-e intézkedni arra nézve, hogy a pozsonyi főtrafik a magyarság ellenességének kezéből kivéttessék.

Nagy szerencsétlenség.

Budapest, június 24. (A „Torontál” ered. távirata.) Londonból sürgönyzik, hogy Tripolisz mellett a Viktória nevű pánzcélós najó Campertovu pánzcélós hajóval összetűközt és Tyron vezénylő tengernagy nagyon sok emberével a tengerbe fult. A tegnap estére tervezett udvari bál az óriási szerencsétlenség következtében elmarad.

Antiszemita oláhok.

Budapest, június 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) A borosjenői oláh gyűlésről legutóbb azt írják, hogy ott antiszemita volt a hangulat. Bélán Vazul még izgatott is a zsidók ellen, amiért a főszolgabíró feljelentést tett ellene.

Nagy lopás.

Budapest, június 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) New-Yorkból távirják: Sara Bernhardtól, a híres tragikától, ki jelenleg Valparaisóban aratja dollárjait, 300,000 frank értékű ékszereket loptak el.

Összedült ház.

Budapest, június 24. (A „Torontál” ered. távirata.) A lőportári dűlőben egy építés alatt álló egyszemélyes ház tegnap este 8 órakor összedült. A házépítés lázas gyorsasággal, úgy szólva éjjel-nappal folyt, s ez alkalommal is tíz munkás dolgozott ott. A munkások közül csak ötnek sikerült kimenekedni a ház romjai közül, a többi öt odaveszett. A vizsgálatot, mely hivatva van a bűnöst kideríteni — azonnal megindították.

Kolera.

Budapest, június 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Toulonból jelentik: A környéken tegnap 4 koleraeset fordult elő.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

(Uj áru-díjszabás életbeléptetése a szatmár-nagybányai h. é. vasuton.) A magy. kir. államvasutak kezelése alatt álló szatmár-nagybányai vasuton 1893. év július 1-ével új helyi áru-díjszabás (II. rész) lép életbe, mely által az ezen vasuton gyors- és teherárúk, valamint élő állatok stb. szállítására nézve 1885. év április 20-ától érvényes áru-díjszabás pótlékaival együtt hatályon kívül helyeztetik. Ezen új áru-díjszabás által a nevezett vasuton az eddigi díjtételek nagyrészt jelentékenyebb mérvben lecsökkentetnek. Ezen díjszabás példányai a m. kir. államvasutak díjszabási szakosztályában darabonként 30 kr-ért kaphatók. Az igazgatóság. (Utánnomlás nem díjazatik.)

REGÉNY-CSARNOK.

RAOULA.

Írta: Horváth Vilma.

XVIII.

(28-ik folytatás.)

„Önök beszédéből nem látszik, hogy azon ember lenne, ki a legkönnyebb alkalmat használatlan engedné tova haladni. Különben ha nem is akarnám ön szavai igazságát vizsgálni, hogy nemtelen rágalom-e vagy nem, tette mindenesetre lovatlan a szó teljes értelmében, mert előttem, egy férfi előtt eléggé elfeledkezve önmagáról, egy ifjú hölgy becsületét kíméletlen támadta meg. Az ily tett nem férfihoz illő, sőt még egy nő is aljasit. — Különben a lányka sokkal magasabban áll ön felett, mintsem pártolását ön ellenében szükségesnek, vagy méltónak tartanám, — egyszerűen csak annyit akarok mondani, hogy szavait vagy e percben huzza vissza, — vagy ez aljas vádakat mossa vérrel le. — Isten önnel a viszontlátásra, elvárom holnap reggel.”

„Az Istenért!” — rikítá St. Avent, utána rohanva, — „mylord mit gondol ön, hiszen bizonyos nem állíték, — de ön tudja, mily gonosz a világ, — a leányka gyönyörű, az asszonyok irigyek, és ah! mit nem képes egy mauvaise langue?”

„Ó! tökéletesen látom, hogy mire képes, — felelt komolyan a lord, — de a lovag nem hagyva e gyöngye megjegyzés által beszéde fonálán elvágni, szokott hirtelenségével folytatá.

„Higye el tisztelt lord, hogy mindent legnagyobb készséggel teljesíték, hogy Raoula kisasszonynak igazságot szolgáltatassak, — csupán, hogy ön barátságát, s jóakarátát irányomban visszanyerjem, mit a világ minden kincseért nem szeretnék elveszteni; — szóljon ön, kérem rendelkezzen, mit tegyek? — — —”

„Gyáva hitvány ember,” — mormogá fogai között Arthur, s lesújtó tekintetét vetve a rémült lovagra, fönhangon mondá:

„Barátság a legnemesebb érzelem, mit ember bír, én nem oly könnyen osztogatom; mi jóakaratomat illeti, — igyekezzék megszerezni azzal, hogy Rozgonyi Raoula kisasszony tiszteletre méltó társaságát, melyet ön méltányolni ugy sem képes, ezentul kerülje.”

Ezen szavak után odavetöleg büszke főhajtással távozott.

St. Avent lovag lesújtva álla, — ezen csapás váratlanul volt. A jó lovag felejté, hogy valódi lovagiasság legtöbnyire csak angol- és magyarnál található.

„Átkozott angolja! — szóló hosszusan St. Avent; — én igyekeztem utamból háritani s ime, ő üz tovább.” — A szegény, reményében csalódott lovag ezen magánbeszédet tartva, fűcsövére indítá lépteit a játékasztalhoz, vesztett szerencsáját ott felkeresendő.

XIX.

Raoula naplójából.

Június 27-dik 1858.

Ma érkezett meg Robertó utazásából; meglátogatott, de mily különbség modorában.

Csónakázási kirándulást tevének a Duna felső részén. Gyönyörű est volt, holdtől világítva az egész táj magasztos fényben uszott.

A Duna lassu hajjai enyelgve játszadoztak a víztükren uszó bájós Margit-sziget partjaival, — enyelgve csökölva a nádfüvet, mely a zephir pajzán karolásától gyöngéden hajtá le nyulánk természetét.

A sűrű fák lombjai barátságosan intének a víz vándorainak, míg a virágok belzsamos illata kábitva, édes ábrándozásba burkolja az ember egész valóját.

Itt e regényes szigeten kellett a régiek regés virágainak teremni; — itt a Baarásnak, mely naplementekor magától felgyulladva, napfeljöttéig világított. — Itt a Dudáinnak, mely az ifjuság s szépség megtartó virága; — az Achemysnek, mely a sebesség virága, ezt leszakítva mérföldeket repülhettek. Végre a Népenthésé, a feledékenység virága, melyet megszagolva minden fájdalom feledve lett, s ellenben a Moly, mely rögtön visszaadá a vesztett emléket.

Óh, ti boldog régiek, kik a természet ennyi kincsét bírtátok; és mégis egy virág elveszte sem oly káros mint a Népenthésé; miért, ó miért irigyeltétek meg halandó gyermekeitekétől e rövid boldogságot — a feledést?

A Margit-sziget büszkén felnyuló fasorai között emelkedik a régi kolostor rémes romja, mely omladék között a szellő elsuhanva, búvós hangjaival regéli szent Margit bájós király-leány, a magyarok szelid angyalának elmúlt szenvedéseit, mutatva a romok kövein fénylő gyöngyharomat, szent Margit könyeit.

Millió csillag sugározik a körulte folyó ezüst szalaggal övedzett folyamban, mind testvéresülve mint Castor és Pollux, — elválhatatlan, irigytelen, — és én halkan kérdezem önmagamtól, miért nem így az emberek őszhangzásban ama mennyei lakókkal, midőn ök a legdicsebb, legszebb teremtményei közé tartoznak az Alkotónak?

Miért nem hasonlók e csillagokhoz? melyek oly nyugodtan fénylenek és fényleni engednek? — de ezt fejté meg egy bölcs, egy Nostradamus, — egy Galeotti, mert én — képtelen vagyok.

Kis csolnakban ülve Robertó evedzett, míg én kormányoztam. Mindketten hallgatagon ültünk, saját gondolatainkkal elfoglalva, — míg Robertó minden figyelmét az evedzőjéről lecseregdező vízcseppekre látszék fordítani, melyek mint megannyi gyémántkő hullottak a hatalmas vízbánya hajjai alá, mely gondolatinak sebes változatát jelképezék.

Feleletei szórakozottak, homlokát futó komoly kedvetlenség árnyékolá, végre megtörve a nyomasztó csendet, szóla:

„Óhajtanám, hogy ne lennél rokonom, csak egészen idegen;” (nyilván így könnyebben hívé e köteléket megoldani, mely nyomasztóvá lett reá nézve.)

„És miért? — kérdém, — ez csupán azon célhoz vezethetne téged, mint minden mást, részvétlen hidegséggel illetni. De akarod ezt? legyen kívánatod teljesítve.”

„Raoula! — kiálta ő, te sértő vagy irányomban, ezt nem türhetem.”

„Istenem, hiszen te óhajtod a barátság édes kötelékét elrombolni.”

Robertó nem felelt, — kis szünet után ismét szót emelve kérdém:

„Robertó, légy nyílt irányomban és igaz, ugy e bár képzeleteid tévutra vezettek, és most elégedetlen vagy önmagaddal?”

„Lehet, — felelt szeszélyesen, — csalódtam benned.”

„Bennem!” — kérdém csodálkozva.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Főmunkatárs: Hoitsy Jenő.

H i r d e t é s e k.

Árlejtési hirdetmény.

Az aracs-frányovai gör. kel. szerb egyházközség szándékozik két új iskolát felépíteni s az építkezési munkálatokat folyó évi július hó 2-án délután 3 órakor Aracs községében megtartandó árlejtés utján a legolcsóbb vállalkozónak kiadni.

Az építési tervek, a költségvetés és az árlejtésre vonatkozó egyéb feltételek az egyházközség irodájában betekintheők.

Kikiáltási ár minden egyes épület után 3328 frt 08 kr.

Petrovits D., jegyző. (378—3.3) Glavaski K., elnök.

képest a f. évi július 5-től július 15-éig, a beérkezendő és ugyancsak a fenti határibőben és helyen közszemlére kiteendő felszólamlásokra pedig a netán teendő észrevételek az 1874. XXXIII. t. cz. 53. §-a értelmében a folyó évi július 16-ától július 25-ig a központi választmányhoz czímezve a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Kelt Nagybecskerek rend. tanácsu város központi választmányának 1893. évi június 19-én tartott üléséből.

Krsztics János.

polgármester
mint a közp. választmány elnöke.

Mattanovich György.

v. I. jegyző
mint a közp. választmány jegyzője.

4. sz. ex 1893.

(385—2.1)

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő-választásra jogosított Nagybecskerek városi polgároknak az 1894. évre érvényes birandó, kiigazított és városrészenként betűrendben összeállított ideiglenes névjegyzéke elkészítettén, az, valamint a külön névjegyzék is az 1876. XVIII. t. cz. 2. §-ának rendelkezésére képest a folyó évi július 5-től kezdve folyó évi július 25-éig a város ház nagytermében mindennap délelőtti 8—12 óráig közszemlére kitéve leendő, a mi oly megjegyzéssel tétetik közhírré, hogy a kitévő helyen és időben azt mindenki megtekintheti, a délutáni hivatalos órákban pedig le is másolhatja, s hogy a névjegyzék ellen intézendő felszólamlások az 1874. XXXIII. t. cz. 44. §-ához

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jönnek bizonyult bedörzsölés, csúsz, köszvény, hátfájdalmak és meghülések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

a legjobb

házszer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 forint 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házszer.

(17b—12.10)

Egy háztartásban sem nélkülözhető

a Kathreiner-féle Kneipp Maláta-Kávét

tökéletes kávéval.

Ez azon eddig el nem ért előnyt nyújtja, hogy a nem kevert, vagy Surrogattal kevert kávé élvezetéről le lehet mondani, és egy sokkal jobb ízű, amellyel egészséges és tápláló kávét nyerhetünk. — Felülmúlhatlan kávépótlék.

Leginkább nőknek, gyermekeknek és betegeknek ajánlható.

Óvakodjanak az utánzatoktól.

Mindenütt kapható. (60—24.11) 1/2 kilo á 25 kr.

Sch. Kneipp

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megőrjíti a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalommal erősebb ásványvizek, mint a **seitersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzésnél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen.

borral használva a legegészségesebb itall

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

(13—12.9)

26481. szám 1893.

(384—3.2)

Versenyárgyalási hirdetmény.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága folyó évi 846. kbgy. 2641. szám alatt kelt rendeletével a módosított törvényhatósági uton Csávós mellett levő Temes-híd helyreállítását engedélyezte.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1893. évi július hó 15-ik napjának délelőtti 10 órájáig a megyei alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik. Az előirányzott összeg 8058 frt, szóval Nyolc ezerötvennyolcz frt.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitévő nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki leírás és feltételek a torontálmegyei alispáni hivatalnál a hivatalos órákban naponként megtekintheők.

Kelt Nagybecskereken. 1893. évi június hó 19-én.

Alispán távol:

Dr. Dellimanics,
m. főjegyző.

(Utánnomás nem díjazatik.)

5249. ki. sz. 1893.

(382—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Szerbneuzina községben lemondás következtében üresedésben levő körszülész női állás betöltendő lévén, a választás folyó évi július hó 18-án délelőtti 10 órakor Szerbneuzina község házánál fog megtartani. Ezen szülész női körhöz Szerbneuzina község székhelylyel Szerb- és Horvátneuzina község tartozik. Javadalmazása következő: Szerbneuzina község részéről évi 60 frt és Horvátneuzina község részéről 30 frt, továbbá minden szülés körüli segélynyújtásért mindkét községben 1 frt Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szülész női oklevelükkel felszerelendő pályázati kérvényüket a választás napjáig alólírott főszolgabírói hivatalhoz nyújtsák be.

Módos, 1893. évi június hó 19-én.

Lebánovich István,
főszolgabíró.

2 arany-
3 ezüst-érem

9 dísz- és
elismerő-okmány

Kwizda Restitutions-fluidja

mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára osztr. ért. 1 frt 40 kr.

30 év óta az udvari istállókban, a nagyobb katonai és magán-istállókban használatban van, erősítő és nagy fáradalmak előtt és után az erő visszatérése céljából, fizemodások, megbicsaklások, idegmereségeknél stb. Kiváló tehetségre képesíti a lovakat a training-ben.

Kapható gyógyszerárakban és droguistáknál.

Sziveskedjék a fenti védjegyre ügyelni és csak

Kwizda Restitutions-fluidját

kérni.

FŐ-RAKTÁR:

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztr. és kir. román udv. szállító, körgyógyászorvos
(1/c) Korneuburgban Bécs mellett. (106a-15.8)